

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Základní škola a mateřská škola Vacov
Měřetice 38
384 86 Vacov
IČ: 708 73 682
Telefon: 388 431 144

Adresa mateřské školy:
Vlkonice 124
384 86 Vacov
Telefon: 388 431 143

Zřizovatel: Obec Vacov
Ředitel školy: Mgr. Josef Mráz
Vedoucí učitelka MŠ: Dagmar Čtvrtníková

Mateřská škola Vacov je v právním subjektu pod Základní školou Vacov od 1. 1. 2003.

Název programu: „Rok v mateřské škole“

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s názvem „Putování se skřítkem Všudybýlkem“ byl zpracován k 1. 9. 2007, platil pro školní rok 2007/2008 a pro následující školní roky, a platil do doby, dokud si praxe si nevyžádala jeho změnu.

K 1. 9. 2015 došlo k celkovému přepracování školního vzdělávací programu. Podle nového školního programu s názvem „Rok v mateřské škole“ začne probíhat předškolní vzdělávání v MŠ Vacov ve školním roce 2015/2016 a dále následující školní roky, pokud si praxe nevyžádá další změnu.

Zpracovaly vedoucí učitelka MŠ Vacov Dagmar Čtvrtníková, Bc. Tereza Kovářová, Bc. Jana Lukešová a konzultovaly s ostatními pedagogickými pracovníci mateřské školy.

Filosofie naší školy:

Naše děti žijí na vesnici a vše, co k ní patří, je jim blízké. Chceme cestou přirozené výchovy rozvíjet v dětech samostatnost, zdravé sebevědomí, ohleduplnost a toleranci vůči ostatním. Chceme, aby děti měly rády místo, kde se narodily a kde vyrostly.

Představení školy:

Mateřská škola se nachází na okraji vesnice. Obchody, autobusové nádraží, pekárna, zdravotní středisko, benzínová pumpa i náměstí jsou blízko, a tak vlastně žijeme v centru veškerého dění. Účastníme se každodenního života v obci, dodržujeme venkovské tradice. Navíc jsme obklopeni krásnou čistou přírodou.

Program školy vychází z daných podmínek a přirozeného způsobu života na venkově.

Historie školy:

První zmínka o mateřské škole je z roku 1955. Tehdy sídlila ve vile rodiny Procházkových. K vile byl časem přistavěn malý pavilon, přesto však kapacita školy pro děti nestačila, a proto jsme se v roce 1984 přestěhovali do nové pavilónové moderní školy. V této budově (č. p. 105) byla mateřská škola do roku 1995. Od roku 1995 sídlí naše mateřská škola v patrové budově č. p. 124.

Do roku 1990 byla MŠ trojtřídní, posléze dvojtřídní, a protože úbytek dětí pokračoval, klesl počet tříd na jednu třídu, a to až do roku 2005. Počátkem školního roku 2005/2006 se počet dětí opět zvýšil na dvě třídy a ve školním roce 2012/2013 se po rekonstrukci celé budovy otevřela třetí třída. Do MŠ docházejí děti místní a dojíždějící z okolních vesnic.

Od ledna roku 2003 jsme přešli do právní subjektivity pod Základní školu Vacov.

Kapacita školy:

Od roku 1995 sídlí mateřská škola v nové budově. Budova byla původně dvoupatrová, během června až září 2012 se v rámci rekonstrukce přistavělo třetí patro.

V přízemí se nachází kuchyně, kanceláře, sklady, rozvodna elektrické energie a hlavní uzávěr vody. V prvním patře je třída s kapacitou 28 dětí, ve druhém patře je třída rovněž s kapacitou 28 dětí, ve třetím patře je třída s kapacitou 24 dětí. Budova je zateplená, vytápěná elektrickými přímotopy.

Venkovní areál MŠ tvoří velká školní zahrada, vybavená dvěma pískovišti a herními prvky.

System řízení:

Zřizovatelem školy je Obec Vacov, škola je v právním subjektu, součástí Základní školy Vacov.

Ředitel Základní školy a mateřské školy Vacov je Mgr. Josef Mráz, vedoucí učitelka Mateřské školy Vacov je Dagmar Čtvrtníková, vedoucí školní kuchyně je Naděžda Podařilová.

Organizace vzdělávání:

Mateřská škola má od 1. 10. 2012 tři třídy. V první třídě jsou umístěny děti od tří do čtyř let, ve druhé třídě jsou děti od čtyř do pěti let, ve třetí třídě jsou děti od pěti do šesti let a děti s odkladem školní docházky. V každé třídě pracují kvalifikované učitelky. Ve dvou třídách, druhé a třetí, se překrývají dvě učitelky v době od 10:00 do 12:30. V první třídě je společně s učitelkou školní asistent od 8:00 do 12:00. Školní asistent je zajištěn do 31. 1. 2018 a od 1. 1. 2018 bude navýšený úvazek pro další učitelku tak, aby se dvě učitelky překrývaly 2,5 hodiny denně.

Pracujeme podle našeho ŠVP „Rok v mateřské škole“, který je dále rozpracován do třídních vzdělávacích programů, kde je přihlédnuto k věkovým zvláštnostem dětí, jejich možnostem, zájmům a potřebám. Klademe důraz na individuální přístup, pracujeme ve skupinách, uplatňujeme prožitkové učení hrou, provádíme didakticky zacílené činnosti, v nichž je zastoupeno spontánní i záměrné učení.

Provoz školy začíná v 6:00 a končí v 16:00.

Od 6:00 do 8:00 se děti scházejí v jedné třídě, probíhají ranní hry dle volby a přání dětí.

Od 8:00 do 10:00 probíhají již ve svých třídách ranní hry, didakticky cílené činnosti (záměrné i spontánní učení) ve skupinách i individuálně, jazykové chvílky, smyslové hry, pohybové hry, relaxační cvičení

8:30 hygiena, přesnídávka

9:45 – 11:45 pobyt venku

11:45 – 12:30 hygiena, oběd

12:30 – 14:00 odpolední odpočinek, individuální péče (speciálně pedagogická, logopedická, grafomotorická)

14:00 – 14:30 hygiena, svačina

14:30 – 16:00 odpolední zájmové činnosti dětí (hry dle zájmu dětí, pokračování v didakticky cílených činnostech)

Organizace dne je přizpůsobena věku a potřebám dětí, plnění školního a třídního programu.

Individuální vzdělávání:

Mateřská škola uskutečňuje individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona. Zákonný zástupce je povinen se s dítětem dostavit k pravidelnému přezkoušení každé tři měsíce. Mateřská škola poskytne zákonným zástupcům ŠVP a metodické materiály.

Organizace vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Mateřská škola přijímá děti mladší tří let ve výjimečném případě, podle potřeb rodičů. Děti jsou umístěny v první třídě, ve věkové skupině dvou až čtyřletých dětí. Počet dvouletých dětí ve třídě nesmí přesáhnout pět. Vzdělávání zajišťuje učitelka ve spolupráci se školním asistentem.

Základní péče o děti – oblékání, hygiena, prevence úrazů, bezpečnost. Výchova formou her, malování, čtení, řečových her. Řešení výchovných problémů s dítětem ve spolupráci s rodinou. Rozvíjení paměti a pozornosti. Výchova k sociálním dovednostem.

Učitelky MŠ vytváří individuální plány, systematicky je vyhodnocují a upravují dle potřeb dětí tak, aby bylo dosaženo stanovených cílů a možností dětí. Učitelky vycházejí z odborné pedagogické literatury. A prezentované metody a formy přizpůsobují možnostem předškolního vzdělávání.

Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami:

Ředitel zodpovídá za realizaci podpůrných opatření I. stupně, využití plánu pedagogické podpory, vyhodnocení účinnosti podpory, případné doporučení služby školských poradenských zařízení.

I. stupeň podpůrných opatření- opatření MŠ, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti a respektovat tempo dítěte. MŠ zpracuje jednoduchý a strukturovaný plán pedagogické podpory, který nastaví pro tyto děti pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytování motivující zpětné vazby, vždy s přihlédnutím k věku dítěte a k možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte. Organizace výuky pak zohlední postavení dítěte ve skupině, ve vztahu k jeho specifickým potřebám se střídají činnosti (formy i druhy) nebo se naopak postupy fixují a vytváří se pevné struktury potřebné k vytváření vědomostí a dovedností.

Podpůrná opatření II. - V. stupně postupuje v souladu s § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.: Pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím plánu pedagogické podpory nebyla dostačující, požádáme zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů.

Škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ (udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce) doporučená podpůrná opatření. Nejzazší doba pro zahájení poskytování PO je 4 měsíce.

Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte, po dobu nezbytně nutnou, jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně.

Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se ŠPZ. Škola ve spolupráci se ŠPZ, dítětem a zákonným zástupcem dítěte průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.

V doporučení ke vzdělávání dítěte je uvedena délka jeho platnosti, včetně předpokládané kontroly. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

V případě, kdy jsou na návrh ŠPZ dětem poskytována podpůrná opatření formou pomoci dalších pedagogických pracovníků (asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka nebo speciálního pedagoga) vychází školské poradenské zařízení zejména z náročnosti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dále také z počtu dětí například pokud školka nemůže snižovat počty dětí v souladu s ustanovením § 17 vyhlášky č. 27/2016 Sb.;

Pokud zákonní zástupci dítěte neposkytují součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření nebo se škola domnívá, že postupují v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, usiluje škola o zajištění nápravy.

V případě, kdy tyto kroky nestačí, zváží komunikaci a případnou spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Učitelky MŠ vytváří individuální plány, systematicky je vyhodnocují a upravují dle potřeb dětí tak, aby bylo dosaženo stanovených cílů a možností dětí. Učitelky vycházejí

z odborné pedagogické literatury. A prezentované metody a formy přizpůsobují možnostem předškolního vzdělávání.

Vzdělávání dětí nadaných:

Mateřská škola stimuluje rozvoj potenciálu nadaných dětí, včetně různých druhů nadání. Aby se tato nadání mohla ve škole projevit, a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte, s ohledem na jeho individuální možnosti. Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu I. – IV. stupně podpory.

Učitelky MŠ vytváří individuální plány, systematicky je vyhodnocují a upravují dle potřeb dětí tak, aby bylo dosaženo stanovených cílů a možností dětí. Učitelky vycházejí z odborné pedagogické literatury. A prezentované metody a formy přizpůsobují možnostem předškolního vzdělávání.

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ:

Na základě § 34 odst. 3 a 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, stanovuje ředitel ZŠ a MŠ Vacov kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání. Dle těchto kritérií bude postupovat ředitel ZŠ a MŠ Vacov v případech, kdy počet žádostí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, podaných zákonnými zástupci, překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro mateřskou školu.

Pokud má mateřská škola volnou kapacitu, lze přijímat děti i v průběhu školního roku.

Personální obsazení školy:

V MŠ pracuje pět učitelek, školní asistent (do 31. 1. 2018) a asistent pedagoga, jedna uklízečka na částečný pracovní úvazek, kuchařka na plný pracovní úvazek a v jedné osobě uklízečka a pomocná kuchařka na plný pracovní úvazek.

Vybavení tříd, hygienické prostředí:

Třídy v prvním i druhém patře mají stejné řešení. Třetí třída je vybudovaná ve třetím patře v podkroví. Všechny třídy jsou prostorné a světlé, s velkými okny opatřenými roletami. Prostor v každé třídě se rozděluje zatahovací koženkovou stěnou na dvě části. První část tvoří prostor pro stolky a židle a hrací koutky, v druhé části se nachází podlaha pokrytá kobercem, která slouží jako herna a ložnice. Lehátka se denně rozkládají a skládají.

Nábytek ve třídách je částečně obnovený, třetí třída je kompletně vybavená novým nábytkem. Lehátka ve všech třídách jsou omyvatelná, vybavená vhodnými matracemi.

K třídám přiléhají umývárny a WC, odpovídající hygienickým potřebám dětí a vybavené věšáky na ručníky, elektrickým vysoušečem rukou a sprchovým koutem. Pro potřeby dvouletých dětí je WC v první třídě vybaveno nočníky, které se pravidelně dezinfikují.

Ze tříd a umýváren vedou vchody do šaten dětí. Ke každé třídě rovněž patří příruční kuchyňky, vybavené myčkami na nádobí.

Vedle šatny dětí se nachází šatna pro zaměstnance, vybavená sprchovým koutem a WC.

Kuchyně mateřské školy je v přízemí, prostorná, vybavená potřebným zařízením. Kuchařka má vlastní šatnu, WC a sprchový kout.

Školní zahrada je zatravněná a poskytuje dostatek prostoru. Její výbavu tvoří dvě pískoviště, zakryvaná plachtou, dřevěný altánek, lavičky a dětské prolézačky. K zahradě patří sklad hraček s umývárnou a WC pro děti.

Vybavení mateřské školy hračkami a pomůckami průběžně obnovujeme a doplňujeme.

Životospráva:

Strava se připravuje ve vlastní školní kuchyni, podává čerstvá a dostatečně teplá. Dětem poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu dle příslušných předpisů. Dbáme na zachování vhodné skladby jídelníčku, dodržování technologie přípravy pokrmů a nápojů. Mezi podáváním jednotlivých pokrmů dodržujeme požadované intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny, mají možnost výběru, postupně jsou vedeny ke zdravému stravování.

Pitný režim:

Děti mají celý den k dispozici v každé třídě dostatek tekutin v konvici, ze které si mohou samy nalévat. Učitelky vedou děti k dodržování pravidelného pitného režimu, konvice jsou doplňovány dle potřeby. Nápoje se obměňují – čaje, ovocné šťávy, dle chuti dětí i čistá voda.

Psychohygiena:

Děti mají zajištěný pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit jejich potřebám a aktuální situaci. Do mateřské školy mají rodiče po předchozí domluvě možnost přivádět děti podle svých potřeb.

Pobyt venku je aktuálně přizpůsobován povětrnostním podmínkám (pobyt je omezován, pokud je náledí, déšť, silný vítr, mráz pod – 5 stupňů). Zpravidla se snažíme o dvouhodinový pobyt venku v dopoledních hodinách. Děti mají dostatek volného pohybu v průběhu celého dne.

Odpočinek a spánek vychází z individuálních potřeb dětí. Po obědě odpočívají všechny děti cca 30 minut při čtení pohádky. Děti s nižší potřebou odpočinku mají nabídnuty klidné zájmové činnosti ve třídě tak, aby nerušily spící děti.

Individuální potřeby dětí respektují všichni zaměstnanci školy, reagují na ně a napomáhají k jejich uspokojování. Pedagogické pracovnice zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností. Děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy.

Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim.

Psychosociální podmínky:

Všichni zaměstnanci mateřské školy vytváří dětem takové prostředí, aby se v něm cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti jsou si zcela rovny, mají stejné možnosti i povinnosti. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, které vyplývají ze stanovených pravidel a norem určených v naší škole. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogické pracovnice navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Snažíme se postupně vyřadit nezdravé soutěžení dětí.

Převažují pozitivní hodnocení, podporujeme dítě v sebedůvěře, aby se nebálo pracovat samostatně. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost,

vzájemnou pomoc a podporu. Učitelka společně s dětmi vytváří jasná pravidla pro chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů a prostředí, kde jsou všichni rádi.

Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání:

Autoevaluace probíhá na pravidelných pedagogických poradách.

Školní vzdělávací program je podrobován rozboru a kontrolám společně s třídními vzdělávacími programy. Hodnocení vede k zamýšlení a vytvoření nových cest pro zlepšení naší práce.

Hodnocení směrem k dětem je prováděno průběžně – pokroky, úspěchy a případné nezdary jednotlivých dětí.

Učitelky hodnotí týdenní vzdělávací plány z pohledu celé třídy, zájem dětí, jejich aktivitu, posun sociálních vztahů mezi dětmi, odchýlení od plánu, důvod případného nezdaru a další skutečnosti.

Pedagogická diagnostika:

Učitelky zpracovávají stručnými poznámkami postřehy o dětech v pravidelných intervalech (zpravidla 2x ročně). Popisují posun dítěte v oblasti jazykového projevu, prostorových a početních představ, rozvoji hrubé a jemné motoriky, sociálních vztahů a hry, úroveň poznatků, komunikace, projevů chování atd.

U předškolních dětí porovnávají posun v kresbě, schopnosti spolupráce, aktivitu a sebevědomí, chuť získávat nové poznatky, zájem o grafické symboly, jazykový cit a další významné operace potřebné ke vzdělávání.

U dětí s odkladem školní docházky, s potřebou individuálního plánu, integrovaných je diagnostika v indikovaných oblastech zpracována v kratších časových úsecích (4x ročně).

Učitelky svá pozorování konzultují s rodiči dítěte s vědomím citlivosti popisovaných informací.

Zásady hodnocení:

Průběžně hodnotit všechny činnosti.

Dávat prostor pro hodnocení dětem.

Sledovat individuální pokroky každého dítěte.

Zajímat se o názory a podněty od rodičů.

Prostředky k naplnění hodnocení:

Kontrolní činnost ředitele školy.

Kontrolní činnost vedoucí učitelky.

Pedagogické porady.

Hodnocení vlastní práce, hledání příčin nezdarů.

Písemné záznamy o dětech.

Informovanost rodičů o dění v MŠ.

Spoluúčast rodičů

- Podání informací rodičům nových dětí formou nástěnek a osobních rozhovorů
- Informační třídní schůzky
- Nástěnky s informacemi zaměřenými na ŠVP a TVP
- Pomoc rodičů při zabezpečení různých akcí školy (plavání, výlety)
- Účast na kulturních akcích školy
- Poskytování materiálu ze strany rodičů na výtvarné činnosti (papír, odpadový materiál)
- Spolupráce při odstraňování vad ve výslovnosti, rovněž spolupráce s logopedem
- Nabídka odborné literatury pro rodiče
- Možnost konzultací s učitelkami o výsledcích a problémech dětí
- Zprostředkovat spolupráci rodičů se ZŠ, příprava na vstup do ZŠ

Spolupráce s Obecním úřadem ve Vacově

- Kulturní vystoupení dětí z MŠ na akcích obce (vítání občánků, slavnostní shromáždění k různým příležitostem)
- Návštěvy knihovny
- Příspěvky do Vacovského zpravodaje, informace o dění v MŠ
- Slavnostní rozloučení s mateřskou školou

Spolupráce se Základní školou

- Návštěva prvňáčků v mateřské škole na začátku školního roku
- Návštěva předškoláků v první třídě v době před zápisem do ZŠ
- Výměna informací mezi učitelkou první třídy a učitelkou předškoláků
- Účast žáků ze ZŠ při Mikulášské nadílce
- Návštěva společných akcí – koncerty, divadla

Celoroční téma:

„ROK V MATEŘSKÉ ŠKOLE“

Školní vzdělávací program Mateřské školy Vacov vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávací obsah RVP PV je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

- 1. Dítě a jeho tělo**
- 2. Dítě a jeho psychika**
- 3. Dítě a ten druhý**
- 4. Dítě a společnost**
- 5. Dítě a svět**

1. Dítě a jeho tělo

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- koordinovat lokomoci a další polohy těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Jemná motorika, koordinace ruky a oka:

- ovládat koordinaci ruky oka, zvládnout jemnou motoriku
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

Sebeobsluha:

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

Zdraví a bezpečí:

- pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané se zdravím, pohybem a sportem
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

2. Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně formulovaných větách
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- domluvit se slovy
- porozumět slyšenému
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- připravit se pro život v mnohojazyčné společnosti

Poznávací schopnosti:

Vnímání:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- vědomě užívat všech smyslů, záměrně pozorovat, cvičit postřeh, všímat si nového, změněného, chybějícího
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Pozornost, soustředěnost, paměť:

- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Tvořivost, vynalézavost a fantazie:

- vyjadřovat svou představivost a fantazii tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických)

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování:

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- rozlišovat některé obrazové symboly a porozumět jejich významu a funkci

Časoprostorová orientace:

- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Základní matematické, početní a číselné pojmy operace:

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti dle potřeby je využívat
- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky a úvahy vyjádřit

Řešení problémů, učení:

- řešit úkoly, problémy a situace, myslet kreativně
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Sebepojetí, city a vůle:

Sebevědomí a sebeuplatnění:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- podílet se na organizaci hry a činnosti

Sebeovládání a přizpůsobivost:

- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování
- uvědomovat si svoje možnosti a limity
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy:

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky

3. Dítě a ten druhý

Komunikace s dospělým:

- navazovat kontakty s dospělým

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech:

- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- spolupracovat s ostatními

Sociabilita:

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- respektovat potřeby jiného dítěte
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiným, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

4. Dítě a společnost

Společenská pravidla a návyky:

- uplatňovat návyky základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování

Zařazení do třídy /do skupiny/:

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy

Kultura a umění:

- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

5. Dítě a svět

Poznatky, sociální informovanost:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný

Adaptibilita ke změnám:

- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Vztah k životnímu prostředí:

- rozšiřovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- mít podvědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Tématické okruhy

PODZIM

Témata:

- Já, moji kamarádi a moje třída
- Místo, kde žiju
- Aby u nás bylo dobře

Klíčové kompetence, které budou rozvíjeny:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich podpory
- seznámení s novými dětmi, zařazení mezi vrstevníky respektovat jejich rozdílné vlastnosti a dovednosti
- chápat význam tvorby pravidel a jejich dodržování
- vytvářet vztah k místu, kde žijeme
- znát název obce, některých okolních vesnic, názvy okolních kopců
- orientovat se v blízkém okolí školy
- seznamovat se s předměty denní potřeby, poznávat z čeho jsou vyrobeny, umět je pojmenovat
- vytvářet zdravé životní návyky a postoje
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
- rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- vytvářet základy pro práci s informacemi, porozumět pokynům

Témata:

- Co nám dává zahrada, pole a les
- Barvy podzimu – listí
- Plody ve volné přírodě
- Moje tělo a moje zdraví

Klíčové kompetence, které budou rozvíjeny:

- chápat změny v přírodě, osvojovat si jednoduché poznatky o přírodě a ochraně životního prostředí
- seznámit se průběhem sklizně na polích, zahradách
- co roste pod zemí, nad zemí
- pojmenovat některé druhy podzimních květin, jak přežívají zimu (semínko, hlíza)
- pojmenovat ovoce a zeleninu, poznat podle chuti a vůně
- rozeznat plodiny, které nerostou u nás, poznat zemi jejich původu
- vědět z čeho se získávají suroviny pro přípravu pokrmů
- poznávat různé stromy a keře, jejich plody
- znát podmínky k růstu rostlin
- chránit les – rostliny, stromy i zvěř, uvědomovat si význam lesa

- připomínat zvyky na vesnici
- pochopit rytmus života – střídání dne a noci, střídání ročních období
- pozorovat přípravu přírody na odpočinek
- poznat různé zemědělské stroje a nástroje
- vážit si lidské práce
- seznamovat se se způsobem dřívějšího života na vesnici
- poznávat hry dětí, lidové zvyky a tradice (posvícení, veselice)
- uvědomovat si a poznávat vlastní tělo, chránit si své zdraví
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít podvědomí o významu péče o čistotu, zdraví, významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- rozvíjení a užívání všech smyslů
- koordinovat lokomoci, polohy a pohyby těla
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Témata:

- Václavská pouť
- Havelské posvícení
- Halloween a Dušičky

Klíčové kompetence, které budou rozvíjeny:

- poznávat tradice a lidové zvyky, užít si radost a veselí při oslavách pouti a posvícení
- seznámit se s tradičním pečivem (hnětýnky, koláče), znát suroviny k jejich přípravě, pokusit se samostatně vyrobit těsto
- samostatně vyprávět své zážitky

ZIMA

Témata:

- Advent – doba čekání
- Vítáme s radostí Mikuláše
- Těšíme se na Vánoce

Klíčové kompetence, které budou rozvíjeny:

- zachovávat zvyky a tradice
- poznávat rozdíly mezi skutečností a fantazií (pohádkové bytosti a strašidla, čerti, Mikuláš)
- co je dobro a zlo (čeho se bojíme, na co se těšíme)
- učit děti vytvářet a prožívat sváteční atmosféru
- jak udělat druhému radost – dárky, způsob oslav Vánoc doma a v jiných zemích
- rozvíjet schopnost vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a prožívat
- uvědomovat si poměr světla a tmy, zimní slunovrat (nejdelší noc v roce)
- rozlišovat chutě, vůně
- poznávat suroviny pro přípravu cukroví, jak se k nám dostaly
- procvičovat manipulační dovednosti, ovládání motoriky, samostatnosti při zacházení s předměty
- seznamovat děti s různými výtvarnými technikami, nebát se s nimi pracovat, mít radost z vytvořeného díla
- učit děti zapamatovat si krátké texty,
- procvičovat logické myšlení
- pomáhat druhým, rozvíjet schopnost vcítění se, smysl pro spravedlnost
- učit děti vyjádřit své pocity (radost, hněv, nepohoda, smutek...)
- rozvíjet pohybové schopnosti, zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- osvojovat si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkcích – písmena, číslice

Témata:

- Přišla zima do vsi
- Zimní sporty
- Zvířata doma, v lese, na poli
- Masopust, dětský karneval
- Lidské tělo
- Čas na pohádky a povídaní

Klíčové kompetence, které budou rozvíjeny:

- poznávat krásu zimní přírody
- pozorovat a určovat stopy ve sněhu

- pozorovat proměny počasí a krajiny
- seznámit se s různými skupenstvími vody a jejich vlastnostmi
- umět pojmenovat charakteristické znaky ročního období
- využívat zimní počasí ke sportu a pohybu
- jak pečovat o své zdraví, dodržovat pravidla bezpečnosti při zimním sportování
- vztahy oblékání a počasí, pojmenovat části oděvu, materiály, ze kterých jsou vyrobeny
- poznávat zvířata a jejich obydlí, jejich podmínky k životu, uvědomovat si význam zvířat pro člověka, péče o zvířata v zimě
- znát a radovat se z tradičních lidových slavností
- pojmenovat části lidského těla, vnitřní orgány
- pokusit se nakreslit celou postavu
- rozvíjet četbou dětskou fantazii, učit děti porozumět textu, pochopit vtip
- rozvíjet schopnost reprodukovat text
- pokoušet se dramaticky ztvárnit pohádku, krátký příběh
- pokoušet se o pohybové vyjádření
- rozvíjet samostatný úsudek a úvahu
- provádět rytmická cvičení
- procvičovat rozlišování hlásky na začátku slova
- poznávat geometrické tvary

JARO

Témata:

- První poslové jara
- Ptačí pošta – když jaro zat'uká
- Zvířata a jejich mláďata
- Velikonoce
- My jsme malí zahradníci
- Maminky mají svátek
- Když všechno kvete
- Den Země

Klíčové kompetence, které budou rozvíjeny:

- znát typické znaky jara, umět spojit obraz krajiny s jednotlivými ročními obdobími
- seznamovat se s některými druhy ptáků, vědět, že se někteří vrací z teplých krajín
- umět pojmenovat rozdíl mezi savci a ptáky
- znát domácí a volně žijící zvířata a jejich podmínky k životu, jejich způsob života, mláďata, rozdíly mezi domácími a volně žijícími zvířaty
- seznamovat se s živočichy v různých částech světa
- vědět čím jsou zvířata užitečná
- znát možné nebezpečí nákazy, dbát na obezřetnost při setkání s neznámým zvířetem
- prožívat Velikonoce – svátky jara v souvislosti s probouzející se přírodou
- znát podmínky pro růst rostlin, prakticky zkusit vypěstovat rostlinu v květináči nebo v truhlíku
- vážit si maminky, ocenit její práci pro rodinu, pomáhat rodičům
- napodobovat různé společenské role
- rozvíjet pracovní dovednosti a návyky při práci s různými materiály
- vnímat krásu kvetoucí přírody, chránit ji
- uvědomit si na jaké žijeme planetě, čím může být život na Zemi ohrožený, jak se máme chovat šetrně k přírodě

LÉTO

Témata:

- Naše vesnice a její okolí
- Počasí
- Voda

Klíčové kompetence, které budou rozvíjeny:

- znát strukturu rodiny, role členů rodiny, mezilidské vztahy
- vnímat rozdělení úloh v rodině, respekt ke všem členů
- aktivní pomoc v rodině
- vytvářet vztah k místu, kde žijeme, co je domov
- orientovat se ve vesnici, vědět, kde je úřad, škola, obchody, pošta
- orientovat se v okolní krajině, pojmenovat vesnice, kopce, významná místa
- pojmenovat různé přírodní jevy (horko, zima, déšť, bouře, mraky, duha...)
- přizpůsobit oblečení danému počasí
- sledovat a zaznamenávat počasí v daném časovém úseku
- seznámit se s koloběhem vody v přírodě, kde se vyskytuje voda
- poznávat různé přírodní jevy a živly
- znát užitek a nebezpečí vody

Témata:

- Slunce a planety kolem něj
- Lidé na planetě Zemi
- Co jezdí, létá, plave
- Co už umím

Klíčové kompetence, které budou rozvíjeny:

- poznávat naši planetu Zemi, vážit si života na Zemi
- význam Slunce pro život na Zemi
- vyjmenovat některé další planety naší sluneční soustavy
- vědět co je pojem vesmír
- seznámit se s některými poznatky ve výzkumu kosmu
- seznamovat děti se životem lidí na jiných kontinentech, jakou mají barvu pleti, čím se od nás liší a co máme společné, jaké mají životní podmínky, seznámit děti s existencí chudoby a vzájemné pomoci
- umět pojmenovat dopravní prostředky, rozlišovat je podle místa pohybu
- seznamovat se s pravidly silničního provozu, poznávat některé dopravní značky
- bezpečně se pohybovat na chodnicích a v silničním provozu
- znát a dodržovat pravidla neznámějších druhů her a sportů, umět relaxovat
- uvědomovat si své schopnosti, nebát se zdravě prosadit, umět komunikovat s vrstevníky i dospělými

Tematické okruhy jsou dále rozpracovávány v třídních programech s ohledem na složení jednotlivých tříd a věkové skupiny dětí, řídí se „Konkretizovanými očekávanými výstupy pro předškolní vzdělávání“.

Platí od 1. 9. 2017

Dagmar Čtvrtníková
vedoucí učitelka MŠ Vacov